

Projekt

z dnia 11 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR VIII/...2025
RADY GMINY POŚWIĘTNE**

z dnia 27 marzec 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Poświętne.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Fiedorek

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

GMINA POŚWIĘTNE

I. WPROWADZENIE

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, które oddziałuje na jego osobowość przekazuje mu swój system wartości, tradycje i obyczaje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na dbaniu o dobro dziecka, zapewnieniu mu właściwej opieki i należytego wychowania. Obowiązkiem rodziny jest dbałość o prawidłowy rozwój dziecka, o ochronę jego zdrowia, odpowiednią edukację, rozwój talentu. Rodzina powinna zapewnić dziecku poczucie bezpieczeństwa. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny, ponieważ w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także uzależnienia, karalność sądową, zagrożenie zjawiskiem przemocy domowej.

Sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, które mają charakter złożony, wymagający interdyscyplinarnych rozwiązań. W przypadku dezorganizacji rodziny nie spełnia ona swoich podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego też, jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodzinnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tu nie tylko o kontakt z rodziną, ale również o współpracę z nią, a więc obustronny wysiłek - ze strony pracowników pieczy zastępczej i rodziców - zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą bardziej skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnych 3-letnich programów wspierania rodziny. Celem programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin, również w sytuacjach, w których dzieci umieszczone zostały poza rodziną biologiczną i przebywają w pieczy zastępczej.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

2. Zadania przyjęte do realizacji w ramach programu są spójne z kierunkami działań określonych w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 6) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem";
- 7) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 8) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 9) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- 10) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 11) uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024 - 2028.

III. DIAGNOZA PROBLEMU

Do określenia zadań Gminnego Programu wspierania Rodziny niezbędna jest analiza o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poświętnem, jednostki realizującej zadania pomocy społecznej.

Diagnozę opracowano w oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Poświętnem, sprawozdania resortowe MPiPS-03 za lata 2022-2024. Program ukierunkowany jest na problemy rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, określa cele, a także wyznacza kierunki działań, które pozwolą wzmocnić rolę oraz funkcję rodziny, jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

Z informacji uzyskanych z ewidencji ludności Urzędu Gminy Poświętne wynika, że na dzień 31.12.2024 r. teren gminy zamieszkiwało 3259 mieszkańców.

Tabela nr 1. Liczba osób zameldowanych na terenie Gminy Poświętne w latach 2022-2024

L.p.	Rok	Liczba osób
1	2022	3329
2	2023	3290
3	2024	3259

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ewidencji Ludności Urzędu Gminy w Poświętnem.

Liczba ludności zamieszkującej gminę Poświętne z roku na rok maleje, spowodowane jest to niskim przyrostem naturalnym.

Na terenie gminy Poświętne jest wiele osób korzystających z pomocy społecznej. Część mieszkańców nie radzi sobie z problemami życiowymi i potrzebuje wsparcia. Rolą gminy w zakresie realizacji zadań z pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Tabela nr 2. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną

ROK	Liczba	Liczba	Liczba osób, którym	Świadczenie	Świadczenie niepieniężne
-----	--------	--------	---------------------	-------------	--------------------------

	rodzin	osób w rodzinach	przyznano świadczenie	decyzją	pieniężne	
2022	124	379	211		82	132
2023	116	348	191		76	118
2024	103	308	169		74	103

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem na podstawie sprawozdań rocznych MRiPS-03 2022-2024.

Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej mają prawo do szczególnej pomocy. Państwo zostało zobowiązane do zaspokajania podstawowych potrzeb wszystkich obywateli, którzy nie ze swej winy nie mogą sobie zapewnić wystarczających środków utrzymania.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Dokładnie oznacza to udział pomocy społecznej w pokonywaniu przez osoby i rodziny trudności materialnych i życiowych, jednak nie obowiązek zaspokajania wszystkich potrzeb.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwi im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Niemniej jednak rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Tabela nr 3. Struktura rodzin objętych pomocą społeczną według posiadanych dzieci w rodzinie w latach 2022-2024.

Rok	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci i więcej
2022	13	28	25	6	1	1	0
2023	17	22	25	6	2	0	0
2024	13	23	23	4	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem na podstawie sprawozdań rocznych MRiPS-03 2022-2024.

Analiza pokazuje, że liczba dzieci w rodzinach z Gminy Poświętne maleje z każdym rokiem.

Rozmiar problemów związanych z funkcjonowaniem rodzin w Gminie Poświętne można określić na podstawie własnych danych GOPS, które statystycznie obrazują zakres udzielonej pomocy socjalnej z uwagi na występujące w rodzinach potrzeby których nie są one w stanie samodzielnie zaspokoić. Zgodnie ze sprawozdaniami za okres 2022-2024 wśród głównych powodów trudnej sytuacji w rodzinach, możemy wyróżnić ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, alkoholizm. Poniżej prezentujemy dane dotyczące powodu przyznania pomocy społecznej w latach 2022-2024.

Tabela nr 4. Powody przyznania pomocy społecznej 2022-2024

Powód trudnej sytuacji życiowej	Rok		
	2022	2023	2024
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Ubóstwo	64	58	53
Potrzeba ochrony macierzyństwa	30	26	23
Bezrobocie	34	29	24
Niepełnosprawność	6	7	8
Długotrwała lub ciężka choroba	13	13	11

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem, w tym:	6	6	7
- rodziny niepełne	4	4	4
- rodziny wielodzietne	2	2	2
Alkoholizm	3	3	2
Narkomania	1	0	1
Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	2	0	1
Trudności w przystosowaniu w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	0	2

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem na podstawie sprawozdań rocznych MRiPS-03 2022-2024.

Występują również przypadki występowania w jednej rodzinie kilku przyczyn powodujących kryzys w rodzinie. Należy zwrócić, także uwagę na osoby otrzymujące świadczenia z funduszu alimentacyjnego, osoby samotnie wychowujące dzieci oraz rodziny posiadające dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Tabela nr 5. Świadczenia wypłacone z funduszu alimentacyjnego.

Rok	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego			
	Liczba rodzin którym wypłacono świadczenia	Liczba osób uprawnionych	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
2022	4	6	79	35 090,00
2023	3	11	99	44 498,16
2024	3	8	86	31 152,80

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem

Tabela nr 6. Zestawienie wypłaconych świadczeń rodzinnych związanych z orzeczeniem o niepełnosprawności 2022-2024.

Rodzaj świadczenia	Rok								
	2022			2023			2024		
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Dodatek z tytułu kształcenia rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	7	92	9 920	8	98	10 440	9	104	10 780
Wychowanie dziecka w	4	48	4 560	5	60	5 700	7	84	7 980

rodzynie wielodzietnej									
Świadczenie pielęgnacyjne	17	149	315 731	17	1 963	467 667	20	354	300 820

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu.

Tabela nr 7. Liczba dzieci z terenu Gminy Poświętne umieszczonych w placówce

Rok	liczba dzieci umieszczonych	liczba dzieci przebywających w placówce	Koszt utrzymania dziecka przebywającego w placówce
2022	1	1	5 435,15
2023	0	1	21 074,49
2024	0	1	43 528,30

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem

Jedno dziecko od 2021 roku przebywa w rodzinie zastępczej. Praca z rodziną nie jest możliwa ponieważ oboje rodzice nie żyją.

Tabela nr 8. Liczba dzieci z terenu Gminy Poświętne umieszczonych w rodzinie zastępczej

Rok	liczba dzieci umieszczonych	liczba dzieci przebywających w rodzinie zastępczej	Koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej
2022	0	1	1 555,57
2023	0	1	3 790,40
2024	0	1	5 754,40

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem

Po przeprowadzeniu wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie.

Asystent rodziny najczęściej prowadzi pracę z rodziną w środowisku jej zamieszkania. Obok wspierania rodziny w podnoszeniu kompetencji opiekuńczo- wychowawczych, na ogół zajmuje się pomocą w rozwiązywaniu problemów socjalno-bytowych, które najbardziej przytłaczają rodzinę oraz generują brak poczucia bezpieczeństwa i perspektyw na przyszłość. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny były przydzielane na wniosek pracowników socjalnych i wskazane jako najbardziej narażone na odebranie dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenie ich w środowisku zastępczym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem zatrudnia na umowę o pracę jednego asystenta rodziny. W 2024 roku asystent współpracował z 7 rodzinami, współpraca z rodzinami odbywała się za ich zgodą.

Tabela nr 9. Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny

	liczba asystentów	liczba rodzin	liczba dzieci
2022	1	8	20
2023	1	6	19

2024	1	7	19
------	---	---	----

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem

W rodzinach objętych pracą socjalną lub nadzorem kuratora, czy asystenta rodziny występują liczne problemy w opiece nad dziećmi: nierealizowanie obowiązku szkolnego, zaniedbywanie nauki, zagrożenie demoralizacją, wykluczeniem społecznym, niska samoocena, złe warunki socjalno-bytowe, uzależnienie od alkoholu rodziców. Brak odpowiedniego socjalnego wsparcia dla tych rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Pracownicy socjalni jak również asystent rodziny z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poświętnem w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem na rzecz takich rodzin podejmuje następujące działania:

- a) prowadzi pracę socjalną z rodzinami w celu poprawy ich funkcjonowania;
- b) udziela wsparcia rodzinom przewyżającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej w postaci asystenta rodziny;
- c) udziela pomocy finansowej;
- d) organizuje dożywianie;
- e) podejmuje działania związane z przeciwdziałaniem dysfunkcjom rodziny i patologiom społecznym;
- f) wspiera, realizuje programy profilaktyczne.

Dla osiągnięcia lepszych efektów utrzymywany był stały kontakt z placówkami. Nawiązano kontakt z pedagogami szkolnymi, psychologami, nauczycielami oraz wychowawcami internatu w celu uzyskania jak najbardziej kompletnej wiedzy na temat dzieci, pochodzących z rodzin, z którymi współpracuje asystent rodziny. Prowadzona jest systematyczna współpraca z kuratorami sądowymi, kuratorami społecznymi oraz dzielnicowym.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” . Zgodnie z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” asystent rodziny może udzielić wsparcia:

- kobiecie w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych,

- z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,

Asystent rodziny koordynuje poradnictwo zakresie:

- przewyżczania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka,
- wsparcia psychologicznego,
- pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych,
- dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej
- świadczeń opieki zdrowotnej

Koordinacja wsparcia polega na:

- opracowaniu wspólnie z kobietą/rodziną katalogu możliwego do uzyskania wsparcia,
- występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu kobiet/rodzin, na ich żądanie, do podmiotów takich jak: jednostki samorządu terytorialnego, jednostki organizacyjne realizujące wspieranie rodziny, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innych jednostek sektora finansów publicznych lub wykonujących zadania zlecone im przez jednostki sektora finansów publicznych. Koordinacja wsparcia podejmowana jest przez asystenta rodziny na wniosek kobiety/rodziny. Przydzielenie rodzinie asystenta nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego ani dokonania analizy sytuacji rodziny.

W obecnej sytuacji demograficznej kraju należy organizować wszelkie działania promujące rodzinę i rodzicielstwo. Takim działaniem naszego państwa jest ustanowienie programu rządowego Karta Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień.

Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni.

Tabela nr 10. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w latach 2022-2024

Rok	Liczba wydanych KDR
2022	125
2023	117
2024	46

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Poświętnem

Ważnym czynnikiem rozwoju każdego człowieka jest edukacja. Na terenie Gminy Poświętne jest zapewniona edukacja podstawowa dla dzieci. Prowadzona jest jedna publiczna Szkoła Podstawowa w Poświętnem z Oddziałami przedszkolnymi. Można również zauważyć, tendencję spadkową w ilości dzieci uczących się.

Tabela nr 11. Liczba dzieci w latach 2022-2024

Liczba dzieci	ROK SZKOLNY		
	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Szkoła Podstawowa klasy I-VIII	200	185	160
Oddziały przedszkolne (3-6 lat)	88	86	84

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Podstawowej w Poświętnem.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Poświętne, przeżywających trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej z racji zaistniałych problemów przekraczających ich zasoby oraz rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Są to rodziny zagrożone ubóstwem, problemem uzależnienia oraz rodziny dotknięte przemocą. Odbiorcami programu będą także przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

V. ANALIZA SWOT

WSPARCIE RODZINY ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych	Niska gotowość rodzin do zmiany stylu życia
Wsparcie rodziny przez asystenta	Bezradność i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie Gminy Poświętne na rzecz rodzin doznających przemocy w rodzinie	Niski poziom aktywności beneficjentów pomocy społecznej w zakresie wykorzystywania własnych zasobów i możliwości w przewyżnianiu sytuacji kryzysowych
Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poświętnem	Utrudniony dojazd/ słaba komunikacja publiczna z miejscowości np. uniemożliwiający podjęcie zatrudnienia,

Oferta wsparcia psychologicznego dla rodzin i osób przeżywających problemy – Punkt konsultacyjny	Wydłużony okres oczekiwania na wizytę specjalistów (np. psychiatria dziecięca)
Realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, finansowanie dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach	Brak lokali mieszkalnych do wynajęcia
Rozwój infrastruktury Gminy Poświętne (place zabaw w sołectwach, Orlik,	
Działania profilaktyczne prowadzone w szkole, bibliotece i domu kultury	
Prowadzenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	
Prowadzenie usług opiekuńczych – usługi sąsiedzkie	
SZANSE	ZAGROŻENIA
Podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin	Przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje
Świadome i umiejętne korzystanie z różnych form wsparcia	Nastawienie rodzin na uzyskanie wsparcia finansowego
Poprawa funkcjonowania społecznego rodziny	Zanik więzi i tradycji rodzinnych
Rozwój zainteresowań wśród dzieci i młodzieży oraz zwiększenie ich aktywności fizycznej i kulturalnej	Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo wychowawczych
Zaangażowanie rodzin we współpracę ze służbami pomocowymi	Dostęp do środków uzależniających zarówno rodziców jak i dzieci
Usamodzielnienie rodzin zależnych od pomocy społecznej i aktywizacja w środowisku lokalnym	Istniejące zjawiska patologiczne (przemoc, alkohol, hejt)
Powstanie Żłobka - aktywizacja zawodowa dla młodych matek	Uzależnienie od internetu (siecioholizm) przez dzieci, rodziców i dorosłych
Aktywizacja seniorów – Klub Seniora	Wzrost wydatków związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej
Rosnące wsparcie finansowe rodzinom o charakterze socjalnym	Wzrost kosztów utrzymania rodzin

VI. CELE PROGRAMU

Cel główny programu:

- Wsparcie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych;
2. Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;
3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących;
4. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia;
5. Dążenie do integracji rodzin i umacnianie więzi rodzinnych.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem we współpracy z instytucjami realizującymi zadania w zakresie wspierania rodziny oraz pełniącymi funkcje wspierające:

1. Urząd Gminy Poświętne,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poświętnem,
3. Zespół Interdyscyplinarny w Poświętnem,
4. Szkoła Podstawowa w Poświętnem,
5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Poświętnem,
6. Komisariat Policji w Łapach,
7. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łapach,
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku
9. Sąd Rodzinny i Nieletnich w Białymstoku (kuratorzy sądowi i społeczni)
10. Gminna Biblioteka Publiczna w Poświętnem,
11. Dom Kultury w Poświętnem,
12. Organizacje pozarządowe,
13. Parafie,
14. Inne podmioty.

Działania na rzecz wsparcia rodzin z dziećmi będą miały charakter zarówno finansowy jak i niefinansowy. Wsparcie ze strony pracowników w tym asystenta rodziny, pracowników socjalnych oraz innych specjalistów mają na celu przezwyciężeni problemów. Współpraca instytucji działających w obszarze wspierania rodzin i dzieci, pozwoli wykorzystać w pełni potencjał gminy na rzecz pomocy rodzinom mającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.

VIII. Realizacja Programu Wspierania Rodziny w Gminie Poświętne na lata 2025-2027

L.P.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Rezultaty	Realizatorzy	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji	Źródło finansowania zadania
1.	Prowadzenie monitoringu funkcjonowania rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Praca socjalna, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych. Objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny. Możliwość wsparcia rodziny w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Nadzór rodziny z pomocą służby kuratorskiej.	Diagnoza i identyfikacja problemów rodzin przeważających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, monitoring sytuacji dziecka. Integracja rodzin.	Wszystkie podmioty	Liczba rodzin, liczba wywiadów środowiskowych, liczba rodzin, osób z problemami przemocy, uzależnienia	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne

2.	Wspieranie rodziny poprzez realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”	Promowanie programu Karta Dużej Rodziny	Zwiększenie dostępu do usług i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem	Liczba rodzin i dzieci którym wydano karty	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
3.	Objęcie dożywaniem potrzebujących dzieci (przedszkole, szkoła podstawowa, szkoła ponadpodstawowa)	Pomoc w formie dożywiania w szkole i w domu	Zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem	Liczba dzieci korzystających z posiłków	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
4.	Wsparcie materialne dzieci i młodzieży w postaci stypendiów/zasiłków w szkolnych	Udzielenie pomocy finansowej	Zapewnienie wsparcia materialnego	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem	Liczba przyznanych stypendiów/zasiłków	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
5.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi	Informowanie o przysługujących świadczeniach, formach pomocy oraz procedurze ich przyznania	Zaspokojenie podstawowych potrzeb rodzin potrzebujących, poczucie bezpieczeństwa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem	Liczba rodzin, liczba i formy udzielonej pomocy finansowej i rzeczowej, ilość świadczeń	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
6.	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Opłata za pobyt dzieci	Zapewnienie bezpieczeństwa emocjonalnego i socjalnego	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem	Liczba dzieci umieszczonych, wysokość środków przeznaczony na pieczę zastępcza	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
7.	Konkursy, warsztaty, spotkania wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju zainteresowań	Organizowanie konkursów, warsztatów spotkań	Propagowanie działalności kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej, Alternatywne formy spędzania wolnego czasu, rozwój umiejętności,	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Organizacje pozarządowe, Gminna Biblioteka Publiczna, Dom Kultury, Placówka Oświatowa	Liczba uczestników, liczba spotkań i konkursów	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
8.	Integracja wielopokoleniowa	Organizowanie pogadanek, festynów, zajęć	Propagowanie rodziny jako centrum	Gminny Ośrodek Pomocy	Liczba uczestników, ilość działań	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne

		edukacyjnych	życia społecznego i promowanie jej jako wzoru rozwoju osobistego i społecznego.	Spółecznej w Poświętnem, Organizacje pozarządowe, Gminna Biblioteka Publiczna, Dom Kultury, Placówka Oświatowa			
9.	Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci	Organizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych, szkoleń, porad dla rodzin i dzieci	Podnoszenie kompetencji opiekuńczo wychowawczych	Wszystkie podmioty	Liczba uczestników, liczba programów, porad szkoleń, profilaktyczno-edukacyjnych	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
10	Umożliwienie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego, informowanie o miejscach pomocy	Wspieranie z wyjścia z trudnej sytuacji, możliwość skorzystania z porad Punktu Konsultacyjnego	Poprawa bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą	Wszystkie podmioty	Liczba uczestników objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, liczba procedur NK	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
11	Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	Rozmowy, pogadanki	Zwiększenie świadomości o skutkach uzależnień i przestępczości	Palcówki Oświatowe, Policja	Liczba spotkań, liczba uczestników	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
12	Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej	Wskazanie możliwości wyjścia z trudnej sytuacji, możliwość skorzystania z Punktu Konsultacyjnego, podjęcie działań w ramach procedury Niebieskiej Karty	Poprawa bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Punkt Konsultacyjny	Liczba rodzin/dzieci w rodzinach objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego/grup diagnostycznych pomocowych, liczba procedur Niebieskiej Karty	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
13	Kierowanie osób	Złożenie	Podjęcie	Gminny	Liczba	2025-	Środki

	uzależnionych na leczenie odwykowe	wniosku o leczenie odwykowe	o działaniach celem polepszenia sytuacji rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, skierowanie na bezpłatne poradnictwo do Punktu Konsultacyjnego w Poświętnem	Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Gminna komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarnej, Policja, Sąd	wniosków, liczba osób która podjęła/została zobowiązania leczenie	2027	własne i zewnętrzne
14	System wspierania rodziny - asystent rodziny	Objęcie wsparciem rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wspieranie i praca asystenta rodziny z rodziną naturalną w działaniach powrotu dziecka do rodziny. Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”	Poprawa funkcjonowania rodziny, nabywanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd, Placówki Oświatowe	Liczba dzieci w pieczy zastępczej, liczba rodzin/dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny. Liczba osób rodzin objętych wsparciem w ramach ustawy „Za życiem”	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
15	Podtrzymywanie i doskonalenie współpracy między instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	Integracja i aktywizacja przedstawicieli podmiotów	Podjęcie wspólnych działań i wypracowanie wspólnych ustaleń, procedur oraz porozumień dotyczących rodzin w kryzysie	Wszystkie podmioty	Liczba spotkań,	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne

16	Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników zaangażowany w pracę na rzecz rodziny	Kierowanie na szkolenia, kursy, warsztaty, konferencje osób pracujących na rzecz rodzin	Aktualizacji posiadanych kwalifikacji i rozwój umiejętności przez pracowników	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Gminna komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinary,	Liczba kursów/uczestników, szkoleń, warsztatów, konferencji, liczba osób	2025-2027	Środki własne i zewnętrzne
----	---	---	---	---	--	-----------	----------------------------

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodzin Gminy Poświętnem na lata 2025-2027 są:

1. Środki własne gminy;
2. Dotacje z budżetu państwa;
3. Środki pozabudżetowe.

X. MONITORING I EWALUACJA

1. Gminny Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

2. Zgodnie z art.179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poświętnem składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.